

Sygn. akt VI U 3470/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2017 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania: M. G.

od decyzji : Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 22 października 2015 r., znak: (...)

w sprawie: M. G.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rentę socjalną

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy M. G. prawo do renty socjalnej od 21 sierpnia 2015 r. do 31 grudnia 2019 r.

II stwierdza odpowiedzialność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji

Sygn. akt VIU 3470/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22-go października 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. po rozpoznaniu, po rozpatrzeniu wniosku M. G. z dnia 21-go sierpnia 2015 roku odmówił wnioskodawcy prawa do renty socjalnej. Organ rentowy powołał się na Ustawę z dnia 17-go grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz artykuł 4 Ustawy z dnia 27-go czerwca 2003 roku o rencie socjalnej Dziennik Ustaw z 2013 roku pozycja 982 z zmianami, zgodnie z którym renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18-go roku życia w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej przed ukończeniem 25-go roku życia, w trakcie studiów doktoranckich, w trakcie aspirantury naukowej. Jako przyczynę odmowy przyznania dochodzonego świadczenia organ rentowy w uzasadnieniu decyzji wskazał, iż komisja lekarska ZUS orzeczeniem z 19-go października 2015 roku ustaliła, że wnioskodawca nie jest całkowicie niezdolny do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18-go roku życia w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej lub przed ukończeniem 25-go roku życia. Odwołanie od tej decyzji wniósł wnioskodawca M. G., domagając się zmiany decyzji i przyznanie mu prawa do dochodzonego świadczenia. Powoływał się na artykuł 13 ustęp 1 Ustawy z 17-go grudnia 1988 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wskazując, że organ rentowy pobieżnie ocenił stan jego zdrowia. Wskazywał, że ma przyznany znaczny stopień niepełnosprawności, a w opinii Katedry i Zakładu (...) może wykonywać

pracę w warunkach chronionych. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie, powołując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje. W dniu 21-go sierpnia 2015 roku wnioskodawca M. G. urodzony (...) roku złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddziale w B. wniosek o rentę socjalną. Lekarz orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 15-go września 2015 roku ustalił, iż wnioskodawca nie jest całkowicie niezdolny do pracy. Także po rozpoznaniu sprzeciwu wnioskodawcy od tego orzeczenia komisja lekarska ZUS orzeczeniem z 19-go października 2015 roku ustaliła, iż ubezpieczony wnioskodawca nie jest całkowicie niezdolny do pracy. Orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stanowiło podstawę do wydania przez organ rentowy zaskarżonej decyzji z dnia 22-go października 2015 roku. W celu zweryfikowania stanowiska organu rentowego opartego na orzeczeniu komisji lekarskiej ZUS Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych specjalisty medycyny pracy, psychiatry, psychologa klinicznego, neurologa, internisty, nefrologa, endokrynologa jak i diabetologa. W opinii z dnia 19-go grudnia 2016 roku karta 21, 25 akt sprawy biegli sądowi powołanego zespołu rozpoznali u ubezpieczonego zaburzenie, zaburzenia psychiczne spowodowane uszkodzeniem mózgu, organiczne zaburzenia funkcji poznawczych, nastroju i osobowości, wtórne zaburzenia adaptacyjne pod postacią zaburzeń lękowo-depresyjnych, przebytą operację mózgu z następową radio i chemioterapią encefalopatią pod postacią licznych zniekształceń mózgowia, niedoczynność tarczycy wyrównaną leczeniem substytucyjnym oraz niedoczynność przysadki jatrogenną po radioterapii OUN, niedobór hormonu wzrostu. Na podstawie przeprowadzonego badania przedmiotowego materiału lekarskiego znajdującego się w aktach sprawy biegli sądowi ustalili, iż ubezpieczony lat (...)aktualnie student (...) o kierunku zdrowie publiczne nigdy nie pracował. Był całkowicie niezdolny do pracy przed 18-tym rokiem życia. Od 5-go roku życia wnioskodawca leczony jest z powodu guza mózgu oraz z powodu guza wątroby. Leczony był operacyjnie, poddany radio i chemioterapii, które spowodowały liczne zniekształcenia mózgu, niedoczynność tarczycy i przysadki oraz niedobór hormonów wzrostu. Od najmłodszych lat był on pod opieką psychiatry. Szkołę średnią ukończył w trybie nauczania specjalnego. W ocenie biegłych sądowych M. G. jest całkowicie, okresowo niezdolny do pracy od dnia złożenia wniosku o rentę socjalną do 31-go grudnia 2019 roku z powodu naruszenia sprawności organizmu powstałego przed ukończeniem 18-go roku życia w następstwie schorzeń wymienionych w punkcie 1 i 2 rozpoznania lekarskiego. Biegli nie zgodzili się z oceną komisji lekarskiej ZUS z dnia 19-go października 2015 roku i wskazali, że posługiwali się tymi samymi wynikami badań i konsultacji, które posiadali lekarze ZUS. A ponadto lekarze ZUS nie mieli możliwości wzięcia pod uwagę oceny Katedry i Zakładu (...) w B. z 16-go listopada 2015 roku, gdzie wskazano, że warto byłoby ażeby M. G. pomimo trudności kontynuował naukę przy obniżonych wymaganiach, co ma również znaczenie terapeutyczne. Pacjent wymaga bezwzględnej pomocy w czynnościach bardziej skomplikowanych na przykład załatwianie spraw urzędowych z powodu zaburzeń poznawczych i lękowych oraz istniejących chorób somatycznych. W opinii biegłego psychiatry i psychologa klinicznego stanowiącej część opinii zespołu biegłych wskazano, że u badanego stwierdzono znaczny problem z organizacją percepcyjną wzrokowo przestrzenną i myślową w bardziej złożonych sytuacjach. Procesy intelektualne zarówno w obszarze słownym, jak i wzrokowym przebiegają u niego znacznie wolniej niż u osoby zdrowej w tym samym wieku. Badany wymaga wydłużonego czasu na analizę problemu i podjęcie jakiegokolwiek decyzji. Zburzenie to widoczne jest również w sferze ruchowej i jest uwarunkowane dysfunkcjami organicznymi ze strony ośrodkowego układu nerwowego, w szczególności płatów czołowych mózgu. Z tym rodzajem dysfunkcji może się wiązać nieporadność braku organizacji czynności złożonych, potrzeba programowania i kontrolowania jego działań z zewnątrz szczególnie w zmieniających się lub nowych sytuacjach. Powyższe trudności wiążą się z silnym napięciem emocjonalnym, obniżoną odpornością na sytuacje stresowe, tendencją do okresowego obniżenia nastroju, poczucia bezradności. Ponadto reakcji neurotycznych z dominacją objawów lękowo-depresyjnych szczególnie pod wpływem negatywnej oceny społecznej. Wykazane...

[**koniec części** 00:19:38.000] PMR429052_02

[**Przewodniczący** 00:19:38.279] Deficyty poznawcze, upośledzenie umiejętności społecznych, zaradności osobistej, samostanowienia, podejmowania decyzji, obniżenia bieżącego tempa psychomotorycznego oraz zaburzenia lękowo - depresyjne powodują, że badany jest obecnie niezdolny do regularnego wykonywania zatrudnienia w celu osiągnięcia wynagrodzenia na otwartym rynku pracy. Praca może być traktowana wyłącznie jako forma rehabilitacji społeczno - zawodowej. Biegli pod..., dostrzegali również, iż ubezpieczony wnioskodawca ma orzeczonego znaczny stopień niepełnosprawności. Biegli psychiatra i psycholog stwierdzili u badanego ograniczony zakres i czas zajęć i orzekli o całkowitej niezdolności do pracy okresowo od dnia złożenia wniosku o rentę socjalną do 31 grudnia 2019 roku. Biegli uwzględnili, biegli psychiatra i psycholog uwzględnili wpływ ograniczonych zdolności kompensacyjnych

na możliwość podjęcia zatrudnienia na ogólnym rynku pracy, zarówno pod względem jakościowym, jak i ilościowym. Zdaniem biegłych sądowych ubezpieczony obecnie nie jest w stanie regularnie utrzymywać motywacji do wysiłku umysłowego i fizycznego na poziomie gwarantującym sprawne wykonywanie pracy zawodowej. Nacisk w tym kierunku może nasilić objawy dezadaptacyjne. W opinii biegłych sądowych występujące u badanego ograniczenia dotyczące zatrudnienia wskazują na brak możliwości aktywizacji zawodowej w ramach otwartego rynku pracy w standardowych warunkach i wymaganiach w pracy zarobkowej. Badany wymaga zatrudnienia w zakładzie pracy chronionej na stanowisku dostosowanym do jego ograniczonych możliwości, w indywidualnym tempie pracy z ograniczonym..., ze skróconych..., ze skróconymi odcinkami czasowymi i wymiarem godzin, z dodatkowymi wyjaśnieniami i instrukcjami w środowisku z ograniczoną ekspozycją na stres. W ocenie..., w piśmie procesowym z dnia 7 lutego 2017 roku organ rentowy złożył zastrzeżenia do tej opinii wskazując, że z opisu badania internistycznego, endokrynologicznego, neurologicznego, psychiatrycznego i psychologicznego biegłych nie wynika nasilenie objawów uzasadniających całkowitą niezdolność do pracy. Organ rentowy wskazywał, że schorzenie nowotworowe, bez cech wznowy od operacji w piątym roku życia, nie powoduje całkowitej niezdolności do pracy, a ubezpieczony występuje bez cech ostrej psychopatologii, bez cech otępiennych, bez objawów neurologicznych, pełni funkcje społeczne, jest studentem studiów magisterskich na Uniwersytecie na kierunku zdrowie publiczne, co potwierdza brak całkowitej niezdolności do pracy. Wobec powyższego organ rentowy wnosił o uzupełnienie opinii biegłych sądowych, a w przypadku nieuwzględnienia tego wniosku, podtrzymywał wniosek o oddalenie odwołania. Dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy, z punktu widzenia dyrektyw wskazanych w artyku 233 paragraf 1 Kodeksu postępowania cywilnego, Sąd Okręgowy uznał, iż moc dowodowa i wiarygodność opinii biegłych sądowych są na tyle duże, iż pozwalają na wydanie w sprawie merytorycznego rozstrzygnięcia. Biegli sądowi wydali swoją opinię w oparciu o specjalistyczną wiedzę medyczną, w sposób obszerny i logiczny uzasadnili swoje stanowisko, wskazując na to, iż zaburzenia psychiczne, spowodowane uszkodzeniem mózgu, organiczne zaburzenia funkcji poznawczych, nastroju i osobowości, wtórne zaburzenia adaptacyjne pod postacią zaburzeń lękowo - depresyjnych, przebyta operacja mózgu z następową radio i chemioterapią, encefalopatia pod postacią licznych zniekształceń mózgowia, powodują całkowitą niezdolność do pracy ubezpieczonego na otwartym rynku pracy. Biegli wyjaśnili obszernie dlaczego uważają, iż ubezpieczony może wykonywać zatrudnienie traktowane wyłącznie jako rehabilitacja w obecnym stanie zdrowia. Zastrzeżenia organu rentowego nie uwzględniały szczegółowo..., szczegółowych argumentów biegłych sądowych, które przedstawili oni dla uzasadnienia własnego stanowiska, a ponadto organ rentowy w swoich..., swoje zastrzeżenia skonstruował na wadliwym założeniu, jakoby kontynuowanie studiów magisterskich przez wnioskodawcę miało samo przez się wskazywać na to, iż nie jest on całkowicie niezdolny do pracy. Kontynuacja studiów, jak wynika z zebranego materiału dowodowego, także z opinii Katedry i Zakładu (...) numer(...) imienia (...) A. J. w B. z dnia 16 listopada 2015 roku, karta 5 akt sprawy, na którą to opinię powoływali się także biegli sądowi, nie może stanowić decydującego wniosku o tym, czy ubezpieczony jest zdolny do pracy na otwartym rynku pracy. Kontynuacja studiów może być traktowana jako forma rehabilitacji wnioskodawcy, a nabycie przez niego w przyszłości tytułu magistra nie wyklucza, iż może w przyszłości będzie mógł on podjąć zatrudnienie, ale nie jest przesądzone w chwili obecnej, czy będzie to zatrudnienie traktowane jako forma rehabilitacji, czy zatrudnienie na otwartym rynku pracy. Dokonując subsumpcji właściwych przepisów prawa materialnego do ustalonego w sprawie stanu faktycznego, Sąd Okręgowy stwierdza, że zgodnie z artykułem 4 Ustawy z 27 czerwca 2003 roku o rencie socjalnej, renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończ..., między innymi przed ukończeniem 18 roku życia. Biegli sądowi..., dowód z opinii biegłych sądowych w sposób stanowczy, w ocenie Sądu, potwierdził, iż ubezpieczony jest osobą całkowicie niezdolną do pracy, właśnie z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia i dlatego na podstawie artykułu 477 ze znaczką 14 paragraf 2 Kodeksu postępowania cywilnego, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie pierwszym wyroku. W punkcie drugim wyroku Sąd Okręgowy, na podstawie artykułu 118 ustęp 1a Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tekst jednolity, Dziennik Ustaw z 2016 roku, pozycja 887 ze zmianami, stwierdził odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zaskarżona decyzja opierała się na obiektywnie wadliwym orzeczeniu komisji lekarskiej ZUS, która dysponowała w przeważającej części tym samym materiałem dowodowym, który oceniali biegli sądowi. Podkreślić należy, że za wadliwe rozstrzygnięcie komisji lekarskiej ZUS organ rentowy powinien w takiej sytuacji ponieść odpowiedzialność, co w przypadku uprawomocnienia

się w tym zakresie wyroku w punkcie drugim spowoduje, iż organ rentowy powinien wypłacić dochodzone świadczenia wraz z odsetkami za opóźnienie w wypłacie poszczególnych rent miesięcznych. Na tym wygłoszenie uzasadnienia zakończono.